

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

Smysl(ů)plné cestičky

OBSAH

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	5
1.1 NÁZEV ŠVP	5
1.2 ÚDAJE O ŠKOLE.....	5
1.3 ZŘIZOVATEL.....	5
1.4 PLATNOST DOKUMENTU.....	5
2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2.1 VELIKOST ŠKOLY	6
2.2 LOKALITA ŠKOLY	6
2.3 CHARAKTER A SPECIFIKA BUDOVY	6
<i>Charakter a specifika budovy/budov:</i>	6
<i>Dopravní dostupnost školy:</i>	6
<i>Informace z historie školy:</i>	7
3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ.....	8
3.1 VĚCNÉ PODMÍNKY	8
3.2 ŽIVOTOSPRAVA.....	8
3.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	8
3.4 ORGANIZACE CHODU	9
3.5 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	10
3.6 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ.....	10
3.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ	10
3.8 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	11
3.9 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	11
3.10 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	11
4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	13
<i>Počet tříd včetně bližší charakteristiky:</i>	13
<i>Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:</i>	13
<i>Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:</i>	14
<i>Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:</i>	14
<i>Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:</i>	14
5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	15
5.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	15
5.2 DLOUHODOBÉ CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	15
5.3 METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ	16
<i>Formy vzdělávání:</i>	16
<i>Řízené aktivity:</i>	16
<i>Spontánní aktivity:</i>	16
<i>Metody vzdělávání:</i>	16
5.4 ZAJIŠTĚNÍ VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ NADANÝCH	17
<i>Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:</i>	17
<i>Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:</i>	17
<i>Pravidla pro zapojení další subjektů:</i>	17
<i>Zodpovědné osoby:</i>	18
<i>Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:</i>	18

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	19
6.1 INTEGROVANÉ BLOKY	19
<i>Cestička k přátelství.....</i>	19
<i>Cestička za poznáním .....</i>	23
<i>Cestička do přírody .....</i>	27
<i>Cestička do světa.....</i>	31
<i>Cestička ke zdraví.....</i>	35
6.2 PROJEKTY	39
<i>projekt Cestička do zahrady .....</i>	39
<i>projekt Slavnosti a folklór.....</i>	40
7 SYSTÉM EVALUACE.....	41

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

1.1 NÁZEV ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Smysl(ů)plné cestičky

1.2 ÚDAJE O ŠKOLE

NÁZEV ŠKOLY:	Mateřská škola, Hodonín, Sídlištní 2, příspěvková organizace
SÍDLO ŠKOLY:	Sídlištní 2, Hodonín, 69504
STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY:	Bc. Zdislava Paulíková
KONTAKTY:	e-mail: reditelka@mssidlistni.cz
	web: www.mssidlistni.cz
REDIZO:	650071999
IČO:	71197788
IZO:	107606933
ZPRACOVATELÉ PROGRAMU:	Bc. Zdislava Paulíková, ředitelka; Marie Menšíková, zástupkyně;

1.3 ZŘIZOVATEL

NÁZEV ZŘIZOVATELE:	Jihomoravský kraj
ADRESA ZŘIZOVATELE:	Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno

1.4 PLATNOST DOKUMENTU

PLATNOST DOKUMENTU:	1.9.2020
VERZE ŠVP:	1
ČÍSLO JEDNACÍ:	SVP-1-20

ředitelka školy
Bc. Zdislava Paulíková

Razítko školy

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 VELIKOST ŠKOLY

Kapacita školy: 58

Počet tříd: 5

Počet pracovníků: 21

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 LOKALITA ŠKOLY

Jednopatrová budova školy je umístěna v lokalitě sídliště Rudolfa Filipa. Z obou stran je obehnána poměrně velkou zahradou se vzrostlou zelení, keřovou výsadbou a živým plotem, je postupně doplňována o herní prvky a přírodní edukativní prostory. Zahrada sousedí jedné strany sousedí se zahradami řadových rodinných domků, z další strany se školní zahradou MŠ Mozaika. Přímo před školou stojí vyšší panelákové domy, které jsou součástí sídliště. Za nimi je menší zelená plocha ukončená protihlukovou stěnou, která odděluje od železničního koridoru. V blízkosti školy je nové prostorné parkoviště, umožňující zaparkování aut rodičů, včetně vyhrazených bezbariérových míst. Tato parkovací místa jsou ale určena zejména pro okolní zástavbu.

Škola je umístěna v klidnější části města. Okolní sídliště je ozeleněno vzrostlou zelení, v blízkosti se nachází lázeňský park. Okolí je bezpečné z hlediska dopravního provozu - v blízkosti je ZŠ Vančurova a MŠ Mozaika, prostor je označen dopravními značkami, řidiči se chovají bezpečně, přechody pro chodce v okolí bývají zajištěny městskou policií.

2.3 CHARAKTER A SPECIFIKA BUDOVY

CHARAKTER A SPECIFIKA BUDOVY/BUDOV:

Zděná jednopatrová budova ze 70. let je majetkem města Hodonín. Je zateplená kontaktním systémem a opatřena esteticky příjemnou fasádou v kombinaci šedožluté barvy. Veškerá okna jsou nová, plastová. Vnitřní prostory prochází postupnou modernizací, které ovšem závisí na investičních možnostech majitele budovy. Jsou udržovány vysoké estetické nároky na vnitřní výzdobu a zpříjemnění pobytu ve vnitřních prostorech školy.

V přízemí se nachází 2 třídy, šatna a hygienické zázemí dětí, prostory pro individuální práci dětí, zázemí pro zaměstnance, herna a školní výdejna. Celé spodní patro je bezbariérové. Do prvního patra se přichází po prostorném dvouramenném schodišti. V patře se nacházejí 3 třídy se šatnami, hygienickým zázemím, šatnami a speciálně-pedagogickými pracovními. Tři třídy jsou vybaveny přilehlou výdejnou jídelna.

DOPRAVNÍ DOSTUPNOST ŠKOLY:

Škola je dobře dopravně dostupná městskou hromadnou dopravou, vzdálenost autobusových zastávek je asi 200 m. Od vlakového a autobusového nádraží je škola vzdálená asi 1,2 km. Většina dětí se do MŠ dopravuje s rodiči autem. Parkování osobních vozidel je možné bezprostředně před školou na přilehlém parkovišti. Jsou zde vyhrazená i místa pro hendikepované.

INFORMACE Z HISTORIE ŠKOLY:

Historie naší mateřské školy je krátká. Speciální mateřská škola vznikla 1. 9. 1999. Cílem bylo dosáhnout snížení počtu postižených dětí v mateřských školách běžného typu. V souladu s legislativou došlo v průběhu doby ke změně statusu na školu pro děti se zdravotním znevýhodněním, pro děti se zdravotním postižením a nyní na školu pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami (zřízenou podle par. 16/9).

V současné době jsme mateřskou školou s 5 třídami. Dvě třídy jsou určeny zejména dětem s narušenou komunikační schopností, jedna třída dětem s vadami zraku a dvě třídy pro děti s poruchou autistického spektra či kombinovaným postižením. Do všech tříd jsou podle potřeby zařazovány také děti s ostatními druhy postižení (tělesné, mentální i kombinované). Přijímáme děti z celého regionu Hodonínska.

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 VĚCNÉ PODMÍNKY

Mateřská škola má přiměřeně velké prostory dle požadavků na hygienu. Rozměry (m², m³) pln odpovídají počtu dětí. Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada s herními prvky. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hluchnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

V roce 2020-21 bude upravena nevyhovující podlaha v šatně dětí v prvním patře. Postupně budou nahrazeny nevyhovující šatní skříňky, aby došlo ke zvýšení samostatnosti dětí. Průběžně dochází k opravám instalací a nahrazování opotřebovaného vybavení.

3.2 ŽIVOTOSPRÁVA

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle požadavků RVP PV. Strava je připravována v ŠJ Mozaika. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku). Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřijatelné.

Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. Strava bývá upravena dle požadavků na složení, ale nebývá vždy upravena esteticky či chutně. Pravidelně konzultujeme možnosti úpravy stravy a snažíme se o zlepšení estetiky stravování a vhodnější kuchyňskou úpravu některých pokrmů. Klidový režim dětí na lůžku je zvláště pro předškolní děti příliš dlouhý. Podle možností v organizaci třídy nabízíme klidové a individuální aktivity mimo lůžko.

3.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Pro děti i dospělé vytváříme takové prostředí, aby se cítili dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Nabízíme adaptační režim dle individuálních potřeb dítěte, který umožní postupně si zvykat na nové prostředí a nové podmínky. Učitelé respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností činností. Všechny děti mají rovnocenné

postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády. Pedagogický styl je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí, podporování nezdravé soutěživosti. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Učitel vede děti k samostatnosti, podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně

reaguje pozitivním oceněním. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě. Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Ve škole je preferováno formativní hodnocení dětí. Děti jsou vedeny k samostatnosti, jsou jim nabízeny činnosti a aktivity, které je vedou k objevování. Problémem jsou vztahy mezi dětmi, které jsou ovlivněny jejich postižením. Vztahy k dětem i dospělým musí být neustále podporovány, děti musejí být sociálně otužovány a vztahy musejí být systematicky zlepšovány. Velký důraz je kladen na nastavení pravidel, adaptační režim a vzdělávání učitelů v oblasti klimatu třídy.

3.4 ORGANIZACE CHODU

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Na přímou péči se důsledně připravují. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí (pokud to výrazně nenarušuje práva a bezpečnost ostatních dětí).

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, snažíme se, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas). Dlouhodobě usilujeme o snížení počtu dětí ve třídě na počty stanovené

vyhláškou, spojování tříd je maximálně omezeno. Jsou upravovány prostorové podmínky a technické vybavení, aby byla zajištěna co nejvyšší míra soukromí při hygieně. Dlouhodobě jsou plánovány velké stavební úpravy, které by zlepšily prostorové podmínky pro volnou hru a odpočinek.

3.5 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny. Je vytvořen informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje spoluúčast celého týmu na rozhodování o ŠVP a strategii školy. Ředitel školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se ZŠ Vančurova a ZŠ B. Martinů a dalšími organizacemi a odborníky, kteří poskytují pomoc při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

3.6 PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci nebo si ji doplňují. Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je podle možností a podmínek školy zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny. Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí). Specializované služby jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

Pedagogové mají dostatečné možnosti dalšího vzdělávání, starší kolegové se vzdělávají méně, než mladí. Je zapotřebí vytvářet podmínky pro předávání informací ze seminářů a DVPP tvorbou portfolia a předáváním informací na ped. radách.

3.7 SPOLUÚČAST RODIČŮ

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Mohou se spolupodílet na plánování programu MŠ, zapojit se do úpravy prostředí.

Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Rodičům jsou nabízeny pravidelné konzultace.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně a taktně. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Pro rodiče je zapotřebí alespoň 1x ročně zajistit odbornou besedu o výchově a vzdělávání, která povede ke zlepšování jejich rodičovských kompetencí a posilování rodičovské role.

3.8 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dětí se SVP, je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách školy pomocí dostupných technických prostředků nebo lidských zdrojů. Spodní třídy jsou plně bezbariérové. V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétních dětí. Pomůcky jsou podle potřeb zajišťovány průběžně. Je zajištěna kvalitní průběžná speciálně pedagogická péče (logopedická, oftalmopedická, speciálně-pedagogická). Ve škole se využívá strukturované učení a vysoká míra vizualizace. Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. V každé třídě je po většinu doby přítomen asistent pedagoga. Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému (AAK, znakový jazyk). Pro bezpečnost a rozvoj dětí se SVP dětí je nutné upravit podmínky na zahradě. Předpokládá se využití multisenzorického prostředí a zvýšení množství času tráveného učením venku. V prostředí společných prostor je zapotřebí vytvořit vizuální systém orientace. Dlouhodobě je zapotřebí snižovat počet dětí ve třídách do počtu max. 12 dětí.

3.9 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet (např. nadstandardní vybavení třídy hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami). Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním). Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu. Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atp.).

Nadané dítě v naší MŠ je obtížně rozpoznatelné kvůli souběhu s některým postižením. Individuálním přístupem lze dvojí speciální vzdělávací potřeby vhodně saturovat.

3.10 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Ve věkově heterogenní třídě je dostatek uzavíratelných skříněk pro znepřístupnění bezpečnost ohrožujících předmětů. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostředí je upraveno tak, aby co nejlépe poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku. Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena dostatečným úložným prostorem na náhradní oblečení, hygienické potřeby jsou uloženy v prostoru koupelen.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek). Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Děti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Dvouleté děti jsou do MŠ přijímány výjimečně podle kapacity školy. Při docházce dvouletých dětí preferujeme polodenní docházku. Vzdělávání je zaměřeno zejména na sebeobslužné činnosti a samostatnost, adaptabilitu a začlenění do kolektivu. Je kladen velký důraz na nastavení pravidel a využívání kompenzačních smyslů (podle potřeby). V případě, že by do MŠ pravidelně nastupovalo větší množství dvouletých dětí, bylo by nutné poskytnout další vzdělání pedagogickým pracovníkům a upravit počty dětí ve třídě.

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Druh provozu školy: Celodenní

POČET TŘÍD VČETNĚ BLIŽŠÍ CHARAKTERISTIKY:

Mateřské škola má 5 tříd se speciálním zaměřením – 1 třída ortoptická pro děti s vadami zraku, 2 třídy logopedické pro děti s vadami řeči a 2 třídy pro děti s postižením autistického spektra. V rámci těchto tříd poskytujeme speciální péči dětem také s tělesným, sluchovým, mentálním nebo kombinovaným postižením a vývojovými poruchami. Třídy jsou zřízeny jako věkově heterogenní. Počty dětí na třídách se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb. a požadavky zřizovatele. Třídy jsou naplněny podle hloubky postižení jednotlivých dětí do počtu max. 16 dětí ve třídě (požadavek zřizovatele), 6 dětí s těžkým postižením.

Všechny třídy pracují dle vymezeného rámce daného ŠVP, který jim udává směr práce, stanovuje cíle, celoroční téma a podtémata, která pak rozpracovávají učitelky dle potřeby svých tříd. Každá třída má svůj TVP doplněn o specifika týkající se třídních specifíků. Tato specifika jsou rozpracována a tvoří součást třídních programů.

V každé třídě pracují plně kvalifikované pedagogické pracovnice obvykle VŠ studiem speciální pedagogiky v bakalářském či magisterském programu, jejich překrývání je obvykle 3,5 hodin. V každé třídě je 1 třídní asistent pedagoga.

Děti do MŠ doporučují ŠPZ dle druhu postižení a dle výběru rodičů. S těmi pak škola spolupracuje. Nejčastěji se jedná o SPC pro tělesně postižené Brno- Kociánka, SPC pro mentálně postižené Kyjov, SPC pro děti s PAS Brno, Štolcova, SPC pro děti s vadami zraku Brno, Kamenomlýnská, SPC pro děti s vadami řeči Brno, Veslařská, PPP Hodonín.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních, řízených aktivit a individuálních speciálně-pedagogických intervencí. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle formou záměrného i spontánního učení. Tato učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení zpravidla ve skupinách i individuálně. Podporujeme objevování a samostatnost. Dětem zprostředkováváme zkušenost a umožňujeme jim poznávat všechny oblasti života. Nadřazujeme kompetence a pregramotnosti nad formální znalosti. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Speciálně-pedagogická intervence probíhá v jednotlivých odborných pracovnách. Všechny děti jsou vzdělávány dle individuálních vzdělávacích plánů či plánů osobnostního rozvoje, které zpracováváme v součinnosti se ŠPZ. Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří množství aktivit např. společné akce rodičů a dětí, výlety, soutěže, celoškolní aktivity, kulturní akce apod., které organizujeme v průběhu celého roku. Jednou za měsíc probíhá ve škole canisterapie, příležitostně také muzikoterapie.

PRAVIDLA PRO ZAŘAZOVÁNÍ DO JEDNOTLIVÝCH TŘÍD:

Děti jsou do školy zařazovány na základě žádosti a přihlášky rodičů a doporučení ŠPZ. Třídy jsou věkově heterogenní. Do tříd jsou děti rozděleny primárně podle druhu a hloubky postižení (děti s narušenou komunikační schopností do logopedických tříd, děti s vadami zraku do ortoptické třídy, děti s PAS do třídy pro děti s PAS) Děti s ostatními druhy postižení jsou rozděleny tak, aby třídy byly přibližně vyvážené v kategoriích pohlaví, věk a hloubka postižení.

Sourozenecké skupiny jsou rozděleny v případech, že jejich postižení vyžaduje odlišnou intervenci, případně, že je zapotřebí budovat jejich individualitu. Rozdělení sourozenců do různých tříd probíhá vždy v nejlepším zájmu dítěte a ve spolupráci s rodiči. K přání rodičů je přihlíženo v případech, že to neodporuje složení třídy.

ČINNOSTI SE SOUBĚŽNÝM PŮSOBENÍM DVOU UČITELŮ VE TŘÍDĚ:

Během souběžného působení učitelů ve třídě dochází zejména k individuálním speciálně - pedagogickým intervencím ve specializovaných pracovních, řízených aktivitách malých skupin a dopolední venkovní aktivity. Během hlavních činností je ve třídě přítomen asistent pedagoga, který podporuje děti při sebeobslužných aktivitách, pomáhá při jejich zapojování do hry a upravuje podmínky pro vzdělávání dle individuálních potřeb dětí.

KRITÉRIA PRO PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY:

Kritéria pro přijímání dětí do MŠ jsou pro každý šk. rok upravena a jsou součástí Směrnice k zápisu do MŠ. Jejich konkrétní podoba je zveřejněna nejméně 2 měsíce před zápisem na úřední desce a webových stránkách. Kritérii jsou zejména kapacita třídy, věk, druh a hloubka postižení. Pomocnými kritérii jsou sourozenecké vazby a individuální posouzení rodinné situace ředitelkou.

MŠ není spádovou školou, takže trvalé bydliště dítěte nehraje v umisťování roli.

POPIS PRAVIDEL ORGANIZACE INDIVIDUÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ:

Dětem je zpracován IVP či plán osobnostního rozvoje do 1 měsíce od nástupu dětí. Jedná se o živé materiály, které jsou průběžně, nejméně 2x ročně, revidovány. 2x ročně probíhá pedagogická diagnostika. Každá třída má zpracován systém individuální práce a jejich výstupů (portfolio, logopedický deník, plán intervence). Děti jsou rozvíjeny podle jejich potřeb a za použití technik, které jsou přínosné. Úzce spolupracujeme s ŠPZ a rodiči. Pravidelně uskutečňujeme konzultace s rodiči.

Do rozvoje dětí je aktivně zapojen také asistent pedagoga, který se podílí zejména na nácviku nových dovedností a na ukotvování již nabytých schopností. V případě, že je to vhodné, nabízíme spolupráci s dalšími organizacemi. Jsme otevřeni ke spolupráci, která je dětem přínosná, spolupracujeme zejména se středisky rané péče.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Naše mateřská škola sdružuje děti s různými druhy zdravotního postižení i stupni inteligence. Snahou našeho zařízení je vytvářet podmínky pro rozvoj a vzdělávání každého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb. Učíme děti žít pospolu, být dobrými kamarády a pomáhat si navzájem. Přejeme si, aby děti prožívaly šťastné dětství navzdory svému hendikepu, a aby směřovaly ke smysluplnému životu.

Dvojsmyslné pojetí podtitulu školy "Smysl(ů)plná škola" vyjadřuje multisenzorické pojetí výuky, stejně jako důležitost vhodného pedagogického směřování a individuálního přístupu. Přejeme si, aby škola byla místem klidu, radosti a setkávání pro děti i rodiče. Chceme, aby všichni zaměstnanci vnímali svou práci jako smysluplnou a snažíme se vytvářet takové podmínky, aby mohli využívat svůj potenciál k rozvoji dětí i sebe sama.

Školní vzdělávací program uvádí motto „*To, co je skutečné důležité, oči nevidí.*“ které znázorňuje, že smysly nás sice mohou klamat, ale osobnost člověka je to, co je důležité. Náš život musí směřovat k jedinečnosti a smysluplnosti, důležité prožitky a zkušenosti člověk nalézá při cestě životem.

5.2 DLOUHODOBÉ CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Naším průvodcem na cestě za poznáváním světa jsou smysly. Pomáhají nám vnímat svět celostně a ukazují nám netušené souvislosti. Pro děti s postižením je zprostředkování světa skrze smysly zvlášť důležité a je pro ně přirozené. Naše cestičky do světa provází spousta chutí, vůní, zvuků i barev. Chceme prostřednictvím smyslů rozvíjet kompetence vymezené pro předškolní věk a reagovat na individuální možnosti každého z dětí.

Náš školní vzdělávací program plně respektuje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Shoduje se s rámcovými cíli a záměry předškolního vzdělávání. Velký důraz je kladen na osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost a získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání má probíhat přirozeně, radostně a vytvářet pozitivní vztah k dalšímu učení.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jejich naplňování přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovovalo každému z dětí, jejich potřebám i možnostem. Ke své práci využíváme zejména prožitkové učení a vytváření pedagogických situací, společně s dětmi hledáme a zkoumáme, vytváříme a budujeme vztahy a vazby. Zažíváme dobrodružství, sdílíme společné zážitky a hledáme nové možnosti, jak se dozvědět něco nového.

Spolupracujeme nejen s odbornými pracovišti, ale také se širokou veřejností. Respektujeme individualitu potřeb a možností dítěte.

Dlouhodobé cíle:

- vést děti k získávání klíčových kompetencí důležitých pro celoživotní vzdělávání
- vytvářet pozitivní vztah k přírodě a pomáhat k její ochraně
- doplnit rodinnou výchovu a nabízet jí nové příležitosti k zapojení do dění ve škole
- propojovat rodiny ve formálních i neformálních vztazích
- vytvářet ze školy prostředí pro získávání nových kompetencí pro děti, rodiče i pedagogy

□□zkvalitňovat podmínky pro vzdělávání dětí s postižením a hledat nové způsoby a metody, jak zlepšovat jejich vzdělávání

5.3 METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

FORMY VZDĚLÁVÁNÍ:

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizace všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- přítomnost asistenta pedagoga;
- osvojení specifických dovedností v rozsahu charakteru postižení;
- využívání kompenzačních pomůcek (technické a didaktické);

ŘÍZENÉ AKTIVITY:

Aktivity řízené pedagogem vedou k získávání znalostí a dovedností a rozvoji kompetencí. Jejich hlavní složkou je vhodná motivace a zážitkové učení. Jsou zařazovány v co nejmenší míře. Pro zapojení dětí do aktivit se využívá zejména vhodná motivace a struktura nabídkových aktivit.

Skupinové aktivity: Jedná se zejména o herní a vzdělávací aktivity. Složení skupin se pravidelně mění, podporují se vztahy, nepodporuje se soutěživost. Ve skupinových aktivitách je využívána strategie win-win.

Spontánně vzniklé skupinové aktivity jsou vhodně doplňovány a podporovány. Vzdělávací nabídka a motivace směřuje k zapojení všech dětí a podporuje přirozené přijetí role. V případě potřeby se využívá se formativní hodnocení.

Individuální aktivity: Respektují individualitu dětí, jsou upravovány "na míru" jednotlivým dětem. Směřují k rozvoji oslabených oblastí, rozvíjí kompetence a upevňují nabyté dovednosti. V předškolním věku směřují k podpoře pozornosti a práce schopnosti. Využívají silných stránek dítěte. Jsou nezbytnou součástí vzdělávání ve spec. ped. pracovnách. Nezbytná je spolupráce s rodiči.

SPONTÁNNÍ AKTIVITY:

Aktivity, které děti samy vymyslí, jsou v co nejvyšší míře podporovány. Jsou vytvářeny záměrné situace, aby děti rozvinuly spontánní hru. Pokud to umožňují prostorové podmínky, měly by děti mít možnost se ke hře vrátit i v dalších dnech. Pedagog by během spontánní hry měl zasahovat co nejméně, jako účastník by měl vytvářet nové situace, které hru posunou, jako pozorovatel by měl nabízet podmínky pro realizaci nápadů.

METODY VZDĚLÁVÁNÍ:

Metody učení jsou užívány tak, aby co nejlépe splňovaly pedagogický záměr učitele. Učitel má při volbě metod volnost. Záměrem školy je vzdělávat děti přirozeně a hravě, převažují proto prožitkové a situační aktivity, pedagogové se snaží podporovat spontánnost a experimentování.

- Strukturalizace – předvídatelnost v čase a prostoru, strukturovaný denní režim, strukturované úkoly, učivo rozfázovat, oddělit a základní a rozšiřující informace
- Vizualizace – označování pro zajištění orientace v prostoru a čase, komunikace s vizuální podporou, nastavení pravidel, procesní a pracovní schémata, využívat různá barevná označení, zřehlednit zadání
- Individuální přístup – individuální práce, respektování individuálních potřeb, úprava pomůcek a úkolů podle individuálních potřeb a preferencí, individuální motivace, ověřovat porozumění zadání
- Motivace – využívat kladnou motivaci, oceňovat každý úspěch, vyzdvihovat pozitivní reakce, postupně otužovat v přijetí neúspěchu, aplikovat pozitivní motivační systém
- Metoda přiměřenosti – respektovat rozdílnou vývojovou úroveň v různých oblastech, přizpůsobit průběh aktivity schopnosti udržet pozornost, respektovat pracovní tempo
- Metoda postupných kroků – stanovit dílčí cíle, rozkrokovat zadání, zřehlednit úkoly, aktivity, situace, které povedou k dosažení dílčího cíle, postupně nastavovat obtížnost
- Metoda povzbuzování – posilovat pozitivní reakce a aktivitu
- Metoda zpevňování – odměna, ocenění, pochvala, podpora při každé aktivitě, ujistit
- jednoznačně o správnosti jednání, ukazovat a učit správné vzorce

5.4 ZAJIŠTĚNÍ VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ NADANÝCH

PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCENÍ PLPP:

Do MŠ jsou zařazovány děti s podpůrnými opatřeními od 3. stupně. Plány pedagogické podpory se zpracovávají v případě, že se objeví přidružené oslabení v dílčích schopnostech dítěte nebo naopak výjimečné nadání, které není popsáno v Doporučení školského poradenského pracoviště a vyžaduje specifickou podporu.

Dětem bez IVP se zpracovává Plán osobnostního rozvoje, který plánuje postup výchovně vzdělávací péče o konkrétní dítě vypracovaný v zájmu rozvoje oslabených oblastí dítěte, obsahuje reflexi současného stavu, diagnostické poznatky, cíl péče a jednotlivé postupy v různých oblastech života dítěte.

PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCENÍ IVP:

IVP je zpracováno na základě požadavků školského poradenského zařízení nejpozději do 1 měsíce od žádosti rodičů. Dokument je zpracován podle zákonných požadavků a obsahuje úpravu podmínek a forem vzdělávání. Jedná se o "živý" dokument, který je průběžně upravován a redigován podle potřeb dítěte, školy a zákonných zástupců. Nejméně 1x ročně dochází ke zhodnocení poskytovaných podpůrných opatření.

PRAVIDLA PRO ZAPOJENÍ DALŠÍ SUBJEKTŮ:

Škola spolupracuje se ŠPZ podle zaměření a výběru rodičů, doporučuje konzultace s dalšími institucemi dle potřeby (lékaři, logopedie). Vítkáme spolupráci s ranou péčí, kterou realizujeme výhradně na základě souhlasu rodičů.

Orgány sociálně-právní ochrany dětí jsou přizvány ke spolupráci v případech, kdy je závažné podezření na zanedbávání péče, které se nedaří řešit při setkání s rodiči (absence nad 20%, které nejsou věrohodně omluveny, nedodržování doporučené léčby, neplacení školného, podezření na zneužívání návykových látek u zákonných zástupců, podezření na zanedbávání či zneužívání dětí).

Zprostředkováváme setkání Sociálně aktivizační služby s potřebnými rodinami. Škola spolupracuje se ZŠ Vančurova a ZŠ B. Martinů na adaptačním režimu dětí odcházejících do ZŠ.

V případě potřeby zprostředkujeme setkání s psychology, speciálními pedagogy a dalšími profesemi, jejichž zapojení je vhodné pro rozvoj dětí.

ZODPOVĚDNÉ OSOBY:

Za péči o děti se ŠVP jsou zodpovědní třídní pedagogové. Spolupráce s ŠVP je zajištěna pedagogy, kteří jsou k tomu pověřeni na základě Ročního plánu školy.

PŘEHLED PŘEDMĚTŮ SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE:

Předměty speciálně-pedagogické péče nejsou realizovány. Jsou realizovány pravidelné intervence v oblasti logopedie, surdopedie, oftalmopedie, somatopedie a psychopedie v odborných pracovních určenými pedagogy. Je realizována reedukace, rehabilitace a kompenzace v oblastech, které to vyžadují.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1 INTEGROVANÉ BLOKY

CESTIČKA K PŘÁTELSTVÍ

Název integrovaného bloku	Cestička k přátelství
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Integrovaný blok je zaměřen hlavně na poznání nového prostředí mateřské školy, seznámení se s učiteli, kamarády, nastavení a pochopení pravidel. Náročnou je situace při odloučení od rodiny a socializace ve skupině. Děti se učí komunikovat s dospělými, mladšími i staršími spolužáky, reagují na svoje i jejich emoce, učí se spoluprožívat, navazují nové vztahy. Nutné je osamostatnění se a získání nových návyků v oblasti sebeobsluhy.</p> <p>Pro děti je důležité jejich ukotvení ve vztazích, těmi nejbližšími jsou blízká i širší rodina. Zásadní je poznání vztahů v ní, pochopení role rodiny a vlastní role v ní. Součástí vývoje jedince je pochopení vývoje jedince v čase.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Moje školka - adaptace, pravidla soužití</p> <p>Já a moji kamarádi - socializace, jak se jmenuji, kdo jsou moji kamarádi</p> <p>Smajlíci - citové vztahy, emoce, prožívání, jak spolu mluvíme</p> <p>Moje rodina - vztahy, blízká a vzdálená rodina</p> <p>Rostu! - vývoj člověka od narození do smrti, jak rostu, kdy jsem se narodil</p> <p>Už to umím sám - samostatnost, sebeobsluha, jak komunikovat s dětmi a dospělými</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat • dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky • komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou • průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím • se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout • napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí 	<p>osvojení si věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p>
		<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p>
	<p>osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy</p>	<p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>
		<p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>
	<p>poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální</p>	<p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<ul style="list-style-type: none"> chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit 	komunikace obvyklým v tomto prostředí	
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	poznat napsané své jméno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		utvořit jednoduchý rým
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
		rozhodovat o svých činnostech
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

CESTIČKA ZA POZNÁNÍM

Název integrovaného bloku	Cestička za poznáním
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Integrovaný blok se zaměřuje získávání poznání skrze příběhy, pohádky a básničky ve všech podobách. Děti si vytvářejí pozitivní vztah ke čtení, budují povědomí o písmenech, slovech, větách. Učí se prožívat a chápat příběhy a jejich přínos, hledají poučení a zkušenost. Poznávají charakteristiku jednotlivých postav, chápou jejich jedinečnost či odlišnost, rozumí jejich postavení a roli. Díky příběhům i vlastnímu prožitku dítě poznává jednotlivé profese, jejich nástroje a pracovní prostředí, chápe jejich společenský přínos a objevuje možnosti svého vlastního budoucího uplatnění. Učí se používat různé možnosti komunikace, komunikační zdroje a způsoby získávání informací (knihy, telefon, internet, televize). Rozumí jejich výhodám, nevýhodám a rizikům. Cílevědomě se připravuje na vzdělávání ve škole podle svých schopností.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>S pohádkou vždy lépe ti je - pohádkové postavy, charakteristika postav, poučení, dramatizace, vyprávění, zpívání, rytmus, paměťové učení</p> <p>V knihovně - druhy knih, zacházení s knihami, předčtenářská gramotnost</p> <p>Těšíme se do školy - příprava na školu a zápis, tvary písmen, předmatematická gramotnost, návštěva školy</p> <p>Dělání, dělání - profese a řemesla - čím jsou moji rodiče, čím chci být já, dřívější profese (řemesla v pohádkách)</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost • se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům • zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti • ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní • má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých • dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) • dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, 	<p>rozvoj společenského i estetického vkusu</p>	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>
	<p>rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p>	<p>održovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>
	<p>rozvoj kooperativních dovedností</p>	<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
	<p>vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>
	<p>rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i</p>	<p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p>

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – Smysl(ů)plné cestičky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky • se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu • je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným 	<p>jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí</p>	<p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p>
	<p>uvědomění si vlastního těla</p>	<p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p>
	<p>Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p>
		<p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon</p>
		<p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p>
		<p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p>
	<p>rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-</p>	<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – Smysl(ů)plné cestičky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představitivosti a fantazie	
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
	získání schopnosti záměrně řídít svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učít se hodnotit svoje osobní pokroky
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

CESTIČKA DO PŘÍRODY

Název integrovaného bloku	Cestička do přírody
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Integrovaný blok má za cíl zprostředkovat dětem poznatky v oblasti proměn přírody a počasí. Umožňuje poznávat přírodu v širších souvislostech a aktivně přispívat k její ochraně. Přispívá k proaktivnímu přístupu v oblasti ochrany přírody a vede děti, aby se na ní podílely (zejména v oblasti třídění odpadu a úspor energií). Umožňuje poznávat floru a faunu v rozličných biotopech a z různých kontinentů. Umožňuje dětem přirozeným způsobem chápat časové souvislosti a připravovat se na změny.</p> <p>Blok je vhodné zařadit 1x v období podzim/zima a 1x v období jaro</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Čtvero ročních období - proměny během roku, typické znaky jednotlivých fází, názvy dnů v týdnu, měsíců v roce</p> <p>Foukej, foukej větříčku - počasí v souvislosti s ročními obdobími, vhodné oblečení</p> <p>Přidej se - ochrana přírody a krajiny, šetření energií</p> <p>Do kontejneru - třídění odpadu, eliminace odpadů</p> <p>Uspávání zvířátek - tažní ptáci, zimní spánek zvířat</p> <p>Mládátka - probouzení zvířat, vývojová stádia, hmyz, mládata</p> <p>V Zoo - cizokrajná zvířata, vyhynulá zvířata</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<ul style="list-style-type: none"> • se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění • se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění • má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat 	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
<ul style="list-style-type: none"> • ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit 	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
<ul style="list-style-type: none"> • se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci 	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá 	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy 	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<ul style="list-style-type: none"> si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem 	(spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
		sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
		být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

CESTIČKA DO SVĚTA

Název integrovaného bloku	Cestička do světa
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Během tohoto integrovaného bloku by děti měly zejména experimentovat, objevovat, využívat informačních zdrojů, spolupracovat s kamarády a využívat symbolů a znakových systémů. Pomáhá dětem pochopit důležitost techniky a technického pokroku. Součástí je zkoumání světa všemi smysly, objevování fyzikálních, chemických, matematických a logických souvislostí. Technika nás obklopuje mj. v podobě dopravních prostředků, které nám umožní objevovat nové světy na naší planetě i mimo ni. Děti poznají různorodost obyvatel na planetě, jejich životní podmínky, zvyky, ale také cizokrajná zvířata a rostliny. Podíváme se také do vesmíru, poznáme planety sluneční soustavy, zjistíme, proč v noci svítí měsíc a ve dne slunce. Důležitým tématem je orientace v čase, časové vztahy, minulost i budoucnost. Součástí všech dílčích témat je využívání různých znakových a piktogramových systémů, které jsou součástí globálního čtení a přípravou na budoucí čtení a psaní. Důležitou součástí všech dílčích témat je přístup k bezpečnosti a ochraně před úrazy.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Naše je planeta - kontinenty a jejich obyvatelé, fauna a flóra, multikultura, cestování, bezpečnost</p> <p>Kolem okolo - doprava, dopravní prostředky, dopravní značení, bezpečnost v dopravním provozu</p> <p>Do jiných světů - vesmír, časové a prostorové vztahy, minulost, budoucnost</p> <p>Wow! - experimenty, objevování, zkoumání, měření, vážení</p> <p>Poly nás baví - polytechnika, technika, stroje, fyzikální souvislosti</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<ul style="list-style-type: none"> • má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije 	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		zachovávat správné držení těla
<ul style="list-style-type: none"> • klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo 	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
<ul style="list-style-type: none"> • si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu 	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
<ul style="list-style-type: none"> • se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat 	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem 	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, 		

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<p>otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p> <ul style="list-style-type: none"> • ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku • se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim • řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého • užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích 		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	spolupracovat s ostatními
		chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	vytváření základů pro práci s informacemi	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
	rozvoj schopnosti sebeovládání	vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
		zorganizovat hru

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		chápat slovní vtip a humor
		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

CESTIČKA KE ZDRAVÍ

Název integrovaného bloku	Cestička ke zdraví
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Činnosti v tomto integrovaném bloku pomáhají k uvědomění si vlastního těla, vedou děti k pohybu a přispívají ke zdravému životnímu stylu. Nedílnou součástí je i ochrana duševního zdraví a prevence před sociálně-patologickými jevy. Pro kompletní přístup ke zdravému životnímu stylu je nutné propojení zdravého stravování a pohybu.</p> <p>Cílem je rozvoj smyslového vnímání, upevňování sebeobslužných dovedností, znalost částí těla, ochrana zdraví a pozitivní přístup k pohybu</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	<p>Moje tělo - koordinace pohybů, části těla, fungování organismu, sebeobsluha, hygiena, smysly</p> <p>Cvičíme nejen se Sokolem - důležitost zdravého a pravidelného pohybu, překonávání překážek, rozvoj hrubé a jemné motoriky, druhy sportů (propojení s metodikou Cvičíme se zvířátky)</p> <p>Vím, co je zdravé - zdravá a pestrá strava, pojmenování a ochutnávání potravin, třídění potravin do skupin, potravinová pyramida, správné stolování, sociálně-patologické jevy, duševní zdraví</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<ul style="list-style-type: none"> • soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů • uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení • se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) • si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky • řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost • dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) 	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
		zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
<ul style="list-style-type: none"> chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit 		nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (vyslovnosti, vytváření	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	pojmu, mluvního projevu, vyjadřování)	
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)	

6.2 PROJEKTY

PROJEKT CESTIČKA DO ZAHRADY

Název integrovaného bloku	projekt Cestička do zahrady
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Cílem projektu je přesunout velkou část aktivit ven a díky experimentování a poznávání přirozených biotopů přispívat k chápání přírody jako celku. Cílem je propojit běžné ekologické aktivity (např. třídění odpadu, šetření energiemi) s enviromentálním přesahem - ochranou vody, fauny, flóry a s šetrným životním přístupem a pochopením globálních i lokálních podmínek. Cílem je dlouhodobá enviromentální výchova a rozvoj smyslů v blízkém okolí školy a na školní zahradě experimentováním a pozorováním.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Dešťové kapičky - pozorování deště, experimentování s vodou, zadržování vody Semínko - růst rostlin, pěstování, udržování životních podmínek, uchovávání rostlin (herbář) Za zvířátky ven - pozorování a objevování živočichů a jejich životních podmínek (krmení ptáků, chování drobných živočichů, pozorování běžně se vyskytujících živočichů) Venku v každém ročním období - enviromentální vycházky do blízkého okolí s cílem vyhledávat typické znaky a prožívat typické činnosti pro jednotlivé roční období

PROJEKT SLAVNOSTI A FOLKLÓR

Název integrovaného bloku	projekt Slavnosti a folklór
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním smyslem je poznávání tradic a folklóru typických pro region Slovácka a prožívání svátků. Je důležité předávat dětem hodnoty, ukazovat zvyky a vést je k prožívání svátků.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Advent a Vánoce - příprava na vánoce, vánoční příběh, adventní a vánoční zvyky, současné a dřívější zvyky Velikonoce - příprava na velikonoce, křesťanský velikonoční příběh, jarní rituály, současné a dřívější zvyky Folklór - kroje, písně, pokrmy a nápoje

7 SYSTÉM EVALUACE

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	<p>Mateřská škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují. Mateřská škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP);</p> <p>jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče. Mateřská škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy.</p> <p>Mateřská škola je vstřícné a bezpečné místo pro děti, jejich rodiče i pedagogy. Mateřská škola spolupracuje s vnějšími partnery.</p>	pozorování, rozhovory, ankety, dotazníky, hospitace, inspekční zprávy, rozборы školní dokumentace	dle rozpisu v ročním plánu	dle rozpisu v ročním plánu
Pedagogické vedení školy	<p>Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření.</p> <p>Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, dětmi i vzájemné vztahy mezi pedagogy a dětmi a jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů. Vedení školy cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy.</p> <p>Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání.</p> <p>Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj.</p>	ankety, dotazníky, rozhovory, pozorování, hospitace, testy, fotodokumentace	dle rozpisu v ročním plánu	<p>dle rozpisu v ročním plánu</p> <p>Zdravé klima školy- všichni zaměstnanci školy</p> <p>Spolupráce s rodiči - všichni zaměstnanci školy</p> <p>DVPP a spolupráce se</p>

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – Smysl(ů)plné cestičky

				ZŠ – zástupkyně Materiální podmínky – využívání a péče všichni pedagogové, Evaluace - zástupkyně Monitorování a řízení ped. procesů - ředitelka, zástupkyně
Kvalita pedagogického sboru	Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně. Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s dětmi, rodiči a kolegy vstřícný, respektující přístup. Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu. Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti. Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.	Pozorování, rozhovory, hospitace, výběrová řízení	Dle rozpisu v ročním plánu	Dle rozpisu v ročním plánu
Vzdělávání	Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují vzdělávání v souladu s vědomostními, dovednostními i postojovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a individuálními potřebami dětí. Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého dítěte a při plánování a realizaci vzdělávání zohledňují individuální potřeby dětí.	evaluace školní dokumentace, pozorování, hospitace, portfolia a diagnostiky dítěte	2x ročně	vedení školy

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – Smysl(ů)plné cestičky

	Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj dětí.			
Vzdělávací výsledky	Mateřská škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními. Výsledky vzdělávání dětí odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů. Mateřská škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost dětí v průběhu, při ukončování předškolního vzdělávání a dle možností i v dalším vzdělávání a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.	rozhovory, pozorování, hospitace, diagnostika, hodnocení IVP a PO, rozbor školní dokumentace	Dle rozpisu v ročním plánu	Dle rozpisu v ročním plánu
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Mateřská škola vytváří každému dítěti a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo potřebu podpůrných opatření. Mateřská škola poskytuje účinnou podporu všem dětem s potřebou podpůrných opatření. Mateřská škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji dětí, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádné dítě nebylo vyčleňováno z kolektivu.	pozorování, rozhovory, hospitace, hodnocení školních dokumentů, dotazníky	Dle rozpisu v ročním plánu	Dle rozpisu v ročním plánu